

Zastępca Prezydenta Miasta Tychy

GINA MIASTA TYCHY

al. Niepodległości 49; 43-100 Tychy

tel. 32 776 33 33; fax 32 776 33 44

www.umtychy.pl; poczta@umtychy.pl

NIP: 646 00 13 450; REGON: 276255507

URZĄD MIASTA TYCHY
Wydział Obsługi Rady Miasta

Wpł. 2019 -03- 12

L.dz. Podpis.

Znak sprawy

MGPKiS
14.08.19
sesja RM

Szanowna Pani

Barbara Konieczna

Przewodnicząca

Rady Miasta Tychy

Szanowna Pani Przewodnicząca!

W załączeniu przekazuję sprawozdanie z realizacji „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 - 2020”, za rok 2018, które zgodnie z art. 179.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, winno zostać przedstawione Radzie Miasta Tychy.

Proszę o przedłożenie sprawozdania Komisji Porządku Publicznego, Zdrowia, Spraw Społecznych i Samorządowych a następnie skierowanie na sesję i włączenie do porządku obrad.

Z poważaniem
ZASTĘPCA PREZYDENTA
DS. SPOŁECZNYCH
mgr Maciej Grąmatyka

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA ROK 2018

Tychy, dnia 08.03.2019

Gminny Program Wspierania Rodziny w Mieście Tychy na lata 2018-2020

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w roku 2018.

Jedną z podstawowych funkcji rodziny jest zapewnienie dziecku opieki i stworzenie wystarczająco dobrych warunków do jego rozwoju i wychowania. Rodzina jednak nie zawsze prawidłowo wykonuje powyższe zadania skutkiem czego może być pojawienie się problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinie.

Program Wspierania Rodziny skierowany jest do tych rodzin, które z racji doświadczanych problemów przekraczających ich zasoby, nie są w stanie samodzielnie wypełniać funkcji opiekuńczo- wychowawczych wobec dzieci. Ze względu na zakres i rodzaj problemów jakie towarzyszą tym rodzinom, istnieje ryzyko doświadczenia przez nie zjawiska wykluczenia społecznego.

Pojęcie „trudności wychowawcze” odnosi się do sposobów zachowania dziecka, które są niezgodne z przyjętymi normami życia społecznego, Takie zachowania dzieci najczęściej są spowodowane niesprzyjającymi warunkami życia codziennego i nieodpowiednim kierunkiem wychowania przez rodziców czy opiekunów. Tak zwane „trudne dziecko” to dziecko, które ma problemy z przystosowaniem się do wymagań rodziców, wychowawców, nauczycieli. Początków takich zachowań można dopatrywać się we wczesnych latach dzieciństwa, jednakże w późniejszym okresie zachowania te mogą zanikać, osłabić się, ale mogą także się nasilić. Wszystko to zależy od sytuacji życiowej i wychowawczej dziecka oraz od kompetencji i postaw rodziców.

Trudności jakie przeżywa dziecko często są powiązane z innymi problemami jakie przeżywa rodzina m.in: rozwód, śmierć członka rodziny, utrata pracy, długotrwała choroba itp. sytuacje kryzysowe mające znaczący wpływ na funkcjonowanie rodziny, również w obszarze opiekuńczo-wychowawczym.

Na mocy art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej, które realizują go we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi, o czym stanowi art. 3 ust. 2 Ustawy.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 Ustawy wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Wsparcie to polega między innymi na analizie sytuacji rodziny, określeniu przyczyn jej kryzysu oraz na wzmocnieniu jej roli, tj. rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny, a także na pomocy w integracji rodziny i przeciwdziałaniu jej marginalizacji czy degradacji.

Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawczej to jedno z podstawowych oddziaływań służb i instytucji pracujących na rzecz rodziny.

Działania wskazane w Programie Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 wiążą się m.in. z wykorzystaniem przez realizatorów poszczególnych zadań, różnorodnych metod i narzędzi pracy opartych o indywidualną, grupową i środowiskową pracę z rodziną i nakierowane są na zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno – bytowych rodziny, usługę asystenta rodziny, pomoc specjalistów z zakresu psychologii, pedagogiki i pracy socjalnej oraz działania wspierające rodzinę w świadomym korzystaniu z dóbr kultury i historii i w zaspokajaniu potrzeby odpoczynku i rozrywki.

Głównymi realizatorami działań zawartych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny są: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia UM Tychy, Miejskie Centrum Oświaty, Młodzieżowe Domy Kultury nr 1 i nr 2, Miejskie Centrum Kultury, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejska Biblioteka Publiczna, Teatr Mały oraz organizacje pozarządowe działające w obszarach wspierania i pomocy rodzinie.

Wszystkie wymienione instytucje i organizacje prowadząc swoją działalność w swoich sprawozdaniach posługują się wskaźnikami wskazanymi w Programie, co daje możliwość rzetelnej oceny efektywności realizowanych zadań oraz możliwość określenia skali potrzeb w obszarach wspierania rodziny.

1. Wspieranie rodzin we wzmacnianiu ich roli. Podnoszenie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziców

Lp.	Działania	Kluczowi realizatorzy	Wskaźniki
1.	Poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, pedagogiczne, prawne), terapia rodzinna/indywidualna, mediacje rodzinne	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	
		poradnictwo psychologiczne	68 osób/250 porad
		poradnictwo pedagogiczne	53 osoby/rodziny/24p porad
		poradnictwo indywidualne/rodzinne	31 osób/rodzin/40 porad
		Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
		poradnictwo psychopedagogiczne dla rodziców	1136 porad
		terapia rodzin	72 rodziny
2.	Praca z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze, również w sytuacji umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej	Stowarzyszenie "Trzeźwość Życia"	
		poradnictwo psychologiczne	61 osób
		poradnictwo pedagogiczne	96 osób
		poradnictwo prawne	381 osób
		Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia	
		Rodziny dzieci objętych pomocą placówek wsparcia dziennego	194 rodziny
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	
		Praca z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze	486
		Placówka Pieczy Zastępczej "Kwadrat"	
		Opieka i wychowanie w Placówce polega na realizacji zintegrowanych działań diagnostycznych, wychowawczych, edukacyjnych, terapeutycznych i prawnych w	65 dzieci

	pracy z dzieckiem i jego rodziną.	
3.	Pomoc asystenta rodziny	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
		Wsparcie rodziny przez asystenta rodziny
		61 rodzin/153 dzieci
4.	Organizowanie i prowadzenie grup: • psychoedukacyjnych dla dorosłych, podnoszących umiejętności społeczne, rodzicielskie itp. • rozwojowych, psychoedukacyjnych dla dzieci i młodzieży, treningów umiejętności społecznych itp. • wsparcia • samopomocowych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
		Warsztaty kompetencji rodzicielskich „Akademia Rodzica”
		2 edycje/ 13 uczestników
		Zajęcia w ramach Placówki Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży „Baza: socjoterapeutyczne, profilaktyczne, edukacyjne,
		69 wychowanków
		Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
		Warsztaty i prelekcje w ramach działań poradni :Akademia rodzica: oraz prelekcji dla rodziców w szkołach i przedszkolach
		34 tematy warsztatów i prelekcji 793 rodziców
		warsztaty psychoedukacyjne dla dorosłych podnoszące umiejętności: społeczne, rodzicielskie itp.
		15 grup 148 dorosłych
		• szkoła dla rodziców i wychowawców • warsztaty dla skutecznych rodziców • rodzeństwo bez rywalizacji
		• 12 grup/108 uczestników • 2 grupy/30 uczestników • 1 grupa/10 uczestników
		grupy wsparcia:
		Razem: 27 rodziców
		• dla rodziców dzieci z autyzmem i Zespołem Aspergera • dla rodziców uczniów z zakłóceniami funkcjonowania emocjonalno-społecznego
		• 21 rodziców • 6 rodziców
		Warsztaty rozwojowe, psychoedukacyjne dla dzieci i młodzieży
		21 warsztatów/3519 uczniów
		Stowarzyszenie "Trzeźwość Życia"
		Grupa edukacyjna dla rodziców dzieci i
		336 osób

	młodzieży mających kontakt z narkotykami	
5.	Organizowanie kampanii, konferencji na rzecz wspierania i wzmacniania roli rodziny w kształtowaniu prospołecznych postaw dzieci i młodzieży	Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Konferencja „Dylematy Współczesnej Profilaktyki Uzależnień” 70 osób Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Konferencja dla rodziców :Instrukcja obsługi nastolatka” 1 konferencja
6.	Organizacja i prowadzenie placówek wsparcia dziennego	Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia 5 organizacji na zlecenie Miasta Tychy prowadziło 7 placówek wsparcia dziennego: • Ośrodek Charytatywno-Społeczny Oratorium pw. św. Rodziny. • Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Faustyna: ◦ świetlica socjoterapeutyczna ◦ placówka wsparcia dziennego • Ośrodek Charytatywno-Społeczny bł. Jan XXIII: • Ośrodek Christoforos • Ośrodek Benedictus Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Placówka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży 69 dzieci

		„Baza”	
--	--	--------	--

2. Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci i rodzin. Poprawa funkcjonowania rodziny w sferze socjalno – bytowej

Lp.	Działania	Kluczowi realizatorzy	Wskaźniki
1.	Udzielanie pomocy finansowej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Pomoc finansowa w formie zasiłków: okresowy, celowy, dopłat do czynszu energii, gazu itp.	463 rodziny z dziećmi (1689 osób)
2.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży posiłków w szkołach, przedszkolach i placówkach wsparcia dziennego	Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia 7 placówek wsparcia dziennego prowadzonych na zlecenie Miasta Tychy Miejskie Centrum Oświaty Dożywianie: • szkoły • przedszkola Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Posiłki w szkołach, przedszkolach i placówkach wsparcia dziennego Placówka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży „Baza”	242 dzieci w wieku 3-15 lat 7200 dzieci łącznie • 27 szkół • 22 przedszkola 40 placówek/285 dzieci 69 wychowanków
3.	Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin wymagających wsparcia /kolonie, obozy, akcja zima/lato/	Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia W 7 placówkach wsparcia dziennego prowadzonych na zlecenie Miasta Tychy prowadzone były: • Półkolonie letnie. • Kolonie letnie: ◦ Ośrodek Charytatywno-Społeczny	242 dzieci 185 dzieci: • 30 dzieci

Oratorium pw. św. Rodziny. - o Caritas Archidiecezji Katowickiej - o Ośrodek św. Faustyna - o Ośrodek Charytatywno-Społeczny bł. Jan XXIII: - o Ośrodek Christoforos: ▪ kolonie wyjazdowe ▪ wyjazd wakacyjny z programem profilaktycznym „Wakacje z Tuwimem” - o Ośrodek Benedictus Dofinansowanie do wyjazdów wakacyjnych wychowanków Placówki Pieczy Zastępczej „Kwadrat”	• 40 dzieci • 35 dzieci • 50 dzieci • 120 dzieci • 30 dzieci • 44 dzieci
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	
W ramach Placówki Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży”Baza” zorganizowano: • Półkolonie letnie • Ferie zimowe	• 52 dzieci • 44 dzieci
Miejski Dom Kultury nr 1	
Program zajęć feryjnych i wakacyjnych dla dzieci i młodzieży obejmujący zajęcia: rekreacyjne, taneczne, teatralne, plastyczne, wycieczki i wyjścia do instytucji kulturalnych.	350 osób
Miejski Dom Kultury nr 2	
Ferie w siedzibie MDK2	70 dzieci
Wakacje w formie warsztatów w okresie 25.06-17.08.2018r.	630 dzieci
Półkolonie dla dzieci w wieku 7-11 lat :	330 uczestników

	Miejskie Centrum Kultury	15 osób każdorazowo
	Twórcze piątki (okres wakacyjny, zajęcia teatralne dla dzieci)	
	Letnie środy (okres wakacyjny, zajęcia rodzinne)	ok. 30 osób każdorazowo
	Zrób to sam (okres wakacyjny, zajęcia dla dzieci)	ok. 30 osób każdorazowo
4.	Miejskie Centrum Oświaty	
	Udzielanie stypendiów i zasiłków szkolnych uczniom będącym w trudnej sytuacji materialnej	353 stypendiów/250 uczniów
	zasiłek szkolny	19 zasiłków/19 uczniów

3. Tworzenie warunków i możliwości służących rozwojowi aktywności kulturalnej, sportowej i rekreacji wśród dzieci i młodzieży.

Lp.	Działania	Kluczowi realizatorzy	Wskaźniki
1.	Organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	
		Prowadzenie treningów dla dzieci i młodzieży w 10 dyscyplinach	ok. 1300 uczestników 9060 godzin treningowych
		Nauka pływania dla klas III SP	3128 uczestników 1857 zajęć
		Nauka pływania dla dzieci do lat 8	60 uczestników 88 zajęć
		Rolki pod Żyrafą	100 uczestników 27 zajęć
		Extreme City – warsztaty na skate parku w zakresie: hulajnoga, rolki, deskorolki	50 uczestników 9 warsztatów
		Nauka jazdy na łyżwach	ok. 690 uczestników 23 zajęcia

Młodzieżowy Dom Kultury nr 1	
Zajęcia taneczne	400 osób
Organizacja pikników: • rodzinnego • karnawałowego	Razem: 650 osób • 500 osób • 150 osób
Organizacja okazjonalnych warsztatów tanecznych	100 osób
Młodzieżowy Dom Kultury nr 2	
Koła zainteresowań: plastyczne, taneczne, muzyczne, teatralne, i inne	Średnio 900 dzieci /rok szkolny
Miejskie Centrum Kultury	
Klub Urbanowice: • zajęcia sportowo-rekreacyjne • Kulturalne środy (spektakle, zajęcia kreatywne, prelekcje itp.) • Stałe koła zainteresowań (plastyczne, rękodzieła, teatralne, regionalne, taneczne, ruchowe, świetlicowe, decoupage) • Maluszkowo – zajęcia ruchowo-rozwojowe dla dzieci w wieku od 5 lat i mam	• 3 godz. tygodniowo/ok.10 dorosłych • każdorazowo: ◦ ok. 40 dzieci ◦ ok. 20 dorosłych • 75 dzieci • 13 dorośli • 8 dzieci z mamami
Klub Wilkowyje: • czwartki z teatrem dla dzieci • warsztaty rodzinne • Eko Przystanek w Wilkowyjach • półkolonie Frajda Kulturalna • Wilcze Gniazdo	• ok. 100 dzieci • ok. 36 dzieci • ok. 35 dzieci • ok. 156 dzieci • 26 dzieci

2. Organizowanie i prowadzenie edukacji kulturalnej, kształtującej właściwe postawy wśród dzieci i młodzieży

Młodzieżowy Dom Kultury nr 1	
Wernisaże wystaw twórców profesjonalnych	2000 uczestników
Premiery spektakli grup teatralnych	3000 uczestników
Wyjścia do teatrów na spektakle	400 uczestników
Prezentacje dorobku artystycznego dzieci i młodzieży DK1	3500 uczestników
Koncerty galowe z udziałem wychowanków MDK1	1000 uczestników
Koncert Kolędowo -Noworoczny z udziałem wychowanków MDK1	600 uczestników
Organizowanie wieczorów opłatkowych	1200 uczestników
Konkursy: pieśni historycznej i patriotycznej, plastyczny	3000 uczestników
Jubileusz 10-lecia zespołów tanecznych M. Gruchlika	500 uczestników
Międzynarodowy konkurs plastyczny „Ludzie ludzom zgotowali ten los” i w ramach konkursu Wjazd do Muzeum Auschwitz-Birkenau	400 uczestników
XXVIII Rejonowy Festiwal Kultury Młodzieży Szkolnej	60 uczestników
Teatr Mały	
Warsztaty:	
• w krainie muzyki	• 15 warsztatów/1500 odbiorców
• techniki znane i zapomniane	• 8 warsztatów/400 odbiorców
• techniki znane i zapomniane	• 1 wystawa/200 odbiorców

	• warsztaty plastyczne dla dzieci • edu. Dance • prezentacja bajek dla dzieci	• ok. 1 raz w miesiącu/ok. 500 odbiorców • grupa zorganizowana 35 osób 600 odbiorców pośrednich • 10 spektakli teatralnych/3500 odbiorców pośrednich
	Biblioteka Miejska	
	Działania w formie edukacji kulturalnej	1108 form/22135 dzieci i młodzieży

4. Doskonalenie współpracy międzyinstytucjonalnej oraz podnoszenie kwalifikacji specjalistów

Lp.	Działania	Kluczowi realizatorzy	Wskaźniki
1.	Podnoszenie kwalifikacji kadry poprzez szkolenia rozwojowe	Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia	
		Szkolenia z zakresu FASD dla pedagogów, prac. szpitala, NGO, PPZ, MKRPA, MOPS)	2 edycje po 4 spotkania 64 osoby
		Spotkanie z radcą prawnym PARPA przygotowujące do kontroli w sklepach sprzedających napoje alkoholowe	9 osób
		„Jest życie po życiu” realizowane przez Stowarzyszenie „Mogę Więcej” dla specjalistów pracujących z dzieckiem i rodziną	20 osób
		Stowarzyszenie „Trzeźwość Życia” zrealizowało zadanie :Niebieskie spotkania z kuratorami sądowymi”	4 edycje szkolenia 45 uczestników
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	
	Udział w szkoleniach i konferencjach		28 liczba szkoleń i konferencji 55 liczba uczestników

	Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna	Brak danych
	Szkolenia: • Stop przemocy • Zaburzenia więzi • Diagnoza psychologiczna testem SB-5	
	Placówka Pieczy Zastępczej "Kwadrat"	
	Liczba pracowników/liczba szkoleń	31 pracowników/20 szkoleń
	Stowarzyszenie "Mogę Więcej"	
	Szkolenie doskonalące	1 szkolenie
	Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia	
	Placówki wsparcia dziennego: • kierownicy • wychowawcy	18 osób/60 godzin • 20 godzin • 40 godzin
	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	
	Placówka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży	8 spotkań
	Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia	
	Wszystkie organizacje bez podziału na obszar działalności	533 godziny
	Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia	
	Konferencja. Miejski Zjazd Profilaktyki „Dylematy Współczesnej Profilaktyki Uzależnień”	70 uczestników
	Spotkanie: Siedem Dźwięni Skutecznej Profilaktyki	14 uczestników
	Spotkanie: „Niebieskie spotkania z kuratorami sądowymi”	45 uczestników
	Spotkanie: „Jest życie po życiu”	20 uczestników
2.	Superwizja pracy specjalistów	
3.	Wspieranie organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką wykluczenia społecznego i pomocy rodzinie	
4.	Organizowanie konferencji, spotkań dla specjalistów pracujących w obszarze pomocy i wsparcia rodziny	

Działania realizowane w 2018r. w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny w latach 2018-2020 z zakresu:

- wspierania rodzin we wzmacnianiu ich roli.
- podnoszenia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców/opiekunów
- poprawy funkcjonowania rodziny w sferze socjalno-bytowej poprzez zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci i rodzin.
- tworzenia warunków i możliwości służących rozwojowi i aktywności kulturalnej, sportowej i rekreacji wśród dzieci i młodzieży.
- doskonalenia współpracy międzyinstytucjonalnej oraz podnoszenia kwalifikacji specjalistów.

ukierunkowane były na włączenie rodziny do aktywnego uczestnictwa zarówno w rozwiązywaniu swoich problemów, jak i w życie społeczne.

Podmioty realizujące Program w ramach własnych struktur prowadziły działania informacyjne: ulotki, plakaty, strony internetowe itp., a także bezpośrednio informowały rodziny o różnych możliwościach uzyskania wsparcia i pomocy.

Niezbędnym elementem skutecznego wspierania rodziny w rozwiązywaniu problemów jest współpraca pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz rodziny. W swych założeniach Program Wspierania Rodziny zwraca szczególną uwagę na realizację poszczególnych zadań zgodnie z kompetencjami instytucji/organizacji, ale również na kompleksowe podejście do wsparcia i pomocy rodzinie. Wzajemne poznanie kompetencji i obszarów działania niewątpliwie pomaga w budowaniu interdyscyplinarnego systemu działań na rzecz rodziny i dziecka. Biorąc pod uwagę doświadczenia poprzednich lat realizatorzy Programu kładą szczególny nacisk na dalszy rozwój interdyscyplinarnej współpracy.

Sporządził:

Aleksandra Spisak - Golemo

GŁÓWNY SPECJALISTA
ds. Pomocy Rodzinie i Dziecku

mgr Aleksandra Spisak-Golemo